

การบริหารงานของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด

นายโสภณ ทาชาค

006271

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

THE ADMINISTRATIVE TASKS OF THE HEAD OF CHANGWAT SUPERVISORS

Mr. Sophon Tharchard

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อมติ

การบริหารงานของหัวหน้าหน่วยงานนิเทศจังหวัด

โดย

นายโสภณ ทาชาด

ภาควิชา

บริหารการศึกษ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราวุฒ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้มิตติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Signature

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราวุฒ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การบริหารงานของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
 ชื่อ นิสิต   นายโสภณ ทาชาค
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
 ภาควิชา   บริหารการศึกษ
 ปีการศึกษา   2522

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานค้ำนิวิชากร คำนุคลากรและค้ำนฐกรการของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามระบบของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้าฝ่ายศึกษานิเทศก์จังหวัดทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายนิเทศการสอน หัวหน้าฝ่ายนิเทศบริหารและหัวหน้าฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษาทุกจังหวัด และศึกษานิเทศก์จังหวัด โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจังหวัดละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 497 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานค้ำนิวิชากร คำนุคลากรและค้ำนฐกรการของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 75 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามระบบของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 15 ข้อ

ส่งแบบสอบถามไป จำนวน 497 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 409 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 82.29

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานค่านิชาการของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด เมื่อพิจารณา โดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์น้อย ถ้าแยกตามกลุ่มประชากร กลุ่มศึกษาธิการจังหวัด กลุ่มหัวหน้าฝ่ายฯ และกลุ่มศึกษานิเทศก์ จังหวัด มีความเห็นว่าได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์น้อย แต่กลุ่มหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความเห็นว่า ได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์มาก

2. การบริหารงานค่านบุคลากรของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด เมื่อพิจารณา โดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์น้อย ถ้าแยกตามกลุ่มประชากร กลุ่มศึกษาธิการจังหวัด กลุ่มหัวหน้าฝ่ายฯ และกลุ่มศึกษานิเทศก์ จังหวัด มีความเห็นว่าได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์น้อย แต่กลุ่มหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความเห็นว่า ได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์มาก

3. การบริหารงานค่านธุรการของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด เมื่อพิจารณา โดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดได้บริหารงานอยู่ในเกณฑ์มาก ถ้าแยกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่าได้บริหารงาน อยู่ในเกณฑ์มาก

4. การบริหารงานตามระบบของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด เมื่อพิจารณา โดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดปฏิบัติงานตามระบบอยู่ใน เกณฑ์มาก โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ได้ปฏิบัติงาน ตามระบบอยู่ในเกณฑ์มาก

Thesis Title   The administrative tasks of the Head of
                                 Changwat Supervisors

Name   Mr. Sophon Tharchard

Thesis Advisor   Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department   Educational Administration

Academic Year   1979

ABSTRACT

Purposes:

I. To study the administrative tasks of the Head of Changwat Supervisors in academic administration, personnel administration and business administration.

2. To study the administrative performance of the Head of Changwat Supervisors complied with the system set.

Procedures:

The samples used in the study consisted of every Changwat Educational Officer, Head of Changwat Supervisor, Head of Changwat Supervisory Section and Changwat Supervisor.

Instruments used for the study were questionnaires which were divided into 3 parts:

Part I. The status of the sample.

Part 2. 75 opinionnaire items concerning the administrative tasks of the Head of Changwat Supervisors in academic administration,

personnel administration and business administration.

Part 3. 15 opinionnaire items concerning the administrative performance of the Head of Changwat Supervisors complied with the system set.

497 questionnaires were distributed to the samples and 409 questionnaires(82.29%) were returned.

The data were analyzed by using the percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Conclusions:

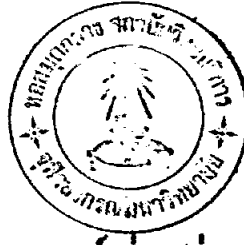
1.The administrative tasks of the Head of Changwat Supervisors in academic administration were rated as to performance, as low. The samples disagreed in rating the performance: the Changwat Educational Officers, the Head of Changwat Supervisory Sections and the Changwat Supervisors rated the performance as low but the Head of Changwat Supervisors rated the performance as high.

2.The administrative tasks of the Head of Changwat Supervisors in personnel administration were rated as to performance, as low. The samples disagreed in rating the performance: the Changwat Educational Officers, the Head of Changwat Supervisory Sections and the Changwat Supervisors rated the performance as low but the Head of Changwat Supervisors rated the performance as high.

3.The samples agreed that the administrative tasks of the Head of Changwat Supervisors in business administration were rated as to performance, as high.

4.The administrative performance of the Head of Changwat Supervisors complied with the system set, the samples agreed in rating the performance of them as high.

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภุศลย์ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนเป็นที่เรียบร้อย รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษารวมทุกท่าน โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด นอกจากนี้ อาจารย์วินัย เกษมเศรษฐ อาจารย์จรูญ เอกอินทร์ และอาจารย์ชุม สีสุข ยังกรุณาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนรวมทั้งเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ และท่านผู้ควบคุมแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้.

โสภณ ทาชาค

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
I. บทนำ	I
ความเป็นมาของปัญหา	I
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	11
II. รายงานหรือเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของการบริหารงาน	13
องค์ประกอบและกระบวนการบริหาร	16
แนวคิดใหม่ในการบริหารงาน	18
คุณลักษณะสำหรับผู้บริหาร	19
หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงาน	22
ความหมายของการบริหารการศึกษา	27
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	29

สารบัญ (ต่อ)

งานหลักของศึกษานิเทศก์	30
การบริหารงานวิชาการ ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	36
การบริหารงานบุคลากร ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	49
การบริหารงานธุรการ ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	56
ระบบการบริหารงานของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	62
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	73
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
กลุ่มประชากร	73
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การสร้างแบบสอบถาม	75
การรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	81
การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	90
การวิเคราะห์การบริหารงานบุคลากร ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	112
การวิเคราะห์การบริหารงานธุรการ ของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	128
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	147
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	147
วิธีดำเนินการวิจัย	147
สรุปผลการวิจัย	149

สารบัญ (ต่อ)

การอภิปรายและข้อเสนอแนะ	I51
ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต	I55
บรรณานุกรม	I56
ภาคผนวก	I62
ประวัติการศึกษา	203

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

I	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน	78
2	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามเพศ	81
3	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ	82
4	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	84
5	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามเวลาที่รับราชการ	85
6	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	86
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านกระบวนการบริหารที่ส่งเสริมงานวิชาการ	88
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านงานเกี่ยวกับหลักสูตร	92
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการสอน	96
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผล	102
II	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัย ค้นคว้าและผลิตเอกสารทางวิชาการ	106
I2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร ด้านการสรรหาบุคคล	110
I3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร ด้านการบำรุงรักษา	114
I4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคคล	118

- I5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการบริหาร
งานบุคลากร คำนวณการให้บุคลากรให้พ้นจากงาน I22
- I6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการบริหาร
งานธุรการ คำนวณงานธุรการ I26
- I7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการบริหาร
งานธุรการ คำนวณการเงิน I30
- I8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการบริหาร
งานธุรการ คำนวณการบริการ I34
- I9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายข้อ เกี่ยวกับระบบการ
บริหารงานของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ I38
- 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมการบริหารงานวิชาการ
งานบุคลากร และงานธุรการของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด. I46